

Metodická pomůcka pro posuzování žádostí o akreditaci habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem

Obor řízení je nutné vždy posuzovat s přihlédnutím k typu (habilitační řízení, řízení ke jmenování profesorem).

Institucionální prostředí

Působnost orgánů vysoké školy

1.1 Orgán vysoké školy, který plní působnost statutárního orgánu, a další orgány, jejich působnost, pravomoci a odpovědnost, pokud neplynou přímo ze zákona o vysokých školách, musí být vymezeny ve statutu nebo dalších vnitřních předpisech (v případě soukromých vysokých škol ve vnitřních předpisech). Tato vymezení musí být funkční. Odkaz na zveřejněný statut, respektive relevantní vnitřní předpisy je uveden v příloze A-I žádosti o akreditaci.

1.2 Působnosti, pravomoci a odpovědnost orgánů součástí vysoké školy k činnostem a jednáním, které se týkají habilitačních řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem, včetně jejich hodnocení vysokou školou, musí být vymezeny ve vnitřních předpisech vysoké školy. Vymezení musí být funkční a rozdělení působností, pravomocí a odpovědností orgánů vysoké školy a součástí vysoké školy týkající se oborů řízení musí tvořit funkční celek. Odkaz na zveřejněné vnitřní předpisy je uveden v příloze A-I žádosti o akreditaci.

Předpisy a pravidla habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem

1.3 Vysoká škola musí mít zveřejněné předpisy konkretizující postupy při habilitačním řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem. Tyto předpisy mimo jiné vymezují pravomoci, odpovědnost rektora, prorektorů, děkana, proděkanů, členů habilitačních komisí a/nebo komisí působících v řízení ke jmenování profesorem a oponentů. Dále upravují postup, dojde-li ke střetu zájmů jednotlivých, na uskutečňování habilitačních řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem se podílejících, orgánů. Uvedené předpisy tvoří funkční celek a jsou zpravidla zveřejněny na webových stránkách vysoké školy. Odkaz na zveřejněné předpisy je uveden v příloze A-I žádosti o akreditaci.

1.4 Pravidla musí vymezovat požadavky kladené na uchazeče o habilitační řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem, které uchazeč musí splňovat z hlediska své dosavadní vzdělávací a tvůrčí činnosti a jejího mezinárodního rozměru. Posuzuje se přiměřenost požadavků na uchazeče s ohledem na daný typ a obor řízení a skutečnost, zda pravidla poskytují záruku jednoznačného a nestranného ověření požadavků kladených na uchazeče, stanovených tímto zákonem (v případě habilitačního řízení se jedná zejména o § 72 zákona o vysokých školách, v případě řízení ke jmenování profesorem o § 74 téhož zákona). Požadavky kladené na uchazeče jsou uvedeny v příloze C-I žádosti o akreditaci.

1.5 Vysoká škola musí poskytovat možnost účastnit se habilitačního řízení a/nebo řízení k jmenování profesorem všem uchazečům bez ohledu na jejich pracoviště. Tato skutečnost musí vyplývat z příslušných vnitřních předpisů a pravidel. Odkaz na zveřejněné předpisy a pravidla je uveden v příloze A-I žádosti o akreditaci.

Údaje o oboru habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem

Vymezení oboru habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem

2.1 Obor habilitačního řízení a/nebo obor řízení ke jmenování profesorem je jasně a logicky vymezen a je v souladu s odborným zaměřením vysoké školy, popřípadě její součástí, zejména se zaměřením vědecké nebo umělecké činnosti. Posuzuje se, zda je obor řízení v souladu s doktorským studijním programem/doktorskými studijními programy, uskutečňovanými vysokou školou, respektive její součástí, který/které svým zaměřením odpovídají oboru řízení. Dále se posuzuje vztah k dalším, vysokou školou, respektive její součástí, uskutečňovaným i plánovaným oborům řízení. Tato skutečnost vyplývá zejména z údajů uvedených v přílohách B-I, D-I a E-I žádosti o akreditaci.

Související vědecká a umělecká činnost

2.2 Vysoká škola musí dlouhodobě vykazovat vědeckou nebo uměleckou činnost vztahující se k oboru habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem. Vědecká nebo umělecká činnost vztahující se k oboru habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem se posuzuje na vysoké škole, pokud obor řízení má uskutečňovat vysoká škola, nebo na součásti vysoké školy, pokud obor řízení má uskutečňovat její součást. Posuzuje se, zda vykazovaná vědecká nebo umělecká činnost má mezinárodní přesah, kvalitu, intenzitu a rozsah, který odpovídá povaze daného typu a oboru řízení. Kritéria pro odlišné posuzování oborů habilitačního řízení a oborů řízení ke jmenování profesorem budou dále upřesněna pro jednotlivé oblasti vzdělávání nebo jejich skupiny a zveřejněna na webových stránkách Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství. Údaje o související vědecké a umělecké činnosti jsou uvedeny zejména v příloze D-I žádosti o akreditaci.

2.3 Vysoká škola musí být dlouhodobě příjemcem/spolupříjemcem vědeckých nebo uměleckých grantů a projektů, které se odborně vztahují k oboru habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem. V případě grantů a projektů jsou relevantní ty, které byly řešeny na součásti vysoké školy, pro kterou se žádá o akreditaci oboru habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem. Nezapočítávají se granty a projekty, jejichž řešiteli jsou pracovníci této součásti, ale příjemcem grantu je jiné pracoviště¹. Takovou vědeckou nebo uměleckou činnost, která se uvádí v příloze F-V, je možné zohledňovat jen při posuzování personálního zabezpečení oboru řízení. Interní granty vysoké školy se při

¹ S výjimkou grantů a projektů, jejichž řešiteli jsou pracovníci součásti, pro kterou se žádá o akreditaci oboru habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem, avšak příjemcem/spolupříjemcem je jiná, výzkumně zaměřená součást téže vysoké školy, v rámci které uvedení řešitelé vykonávají výhradně vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost.

posuzování vědeckých a uměleckých projektů nezohledňují. Při posuzování grantů a projektů se dále hodnotí, o jakého zadavatele nebo poskytovatele se jedná.

Vyžaduje se, aby vysoká škola, resp. součást vysoké školy, v případě, že habilitační řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem má být uskutečňováno na součásti vysoké školy, byla příjemcem/spolupříjemcem vědeckých nebo uměleckých grantů a projektů minimálně po dobu 10 let.

Údaje o dlouhodobém řešení vědeckých nebo uměleckých grantů a projektů jsou uvedeny zejména v příloze D-I žádosti o akreditaci.

Údaje o doktorském studijním programu, který svým zaměřením odpovídá oboru řízení

2.4 Doktorský studijní program odpovídající svým zaměřením oboru řízení musí být uskutečňován minimálně po dobu dvojnásobku standardní doby studia (tj. u tříletých doktorských studijních programů 6 let, u čtyřletých doktorských studijních programů 8 let). Do uskutečňované doby lze započítat i bezprostředně předchozí uskutečňování doktorského studijního programu téhož nebo obsahově blízkého zaměření. V uvedeném doktorském studijním programu musí být studenti a absolventi. Údaje o uskutečňovaných doktorských studijních programech se uvádějí v příloze E-I žádosti o akreditaci.

Personální zabezpečení oboru habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem

Pracovníci zajišťující obor řízení

3.1 Posuzuje se, zda je obor zajišťován a) v případě habilitačního řízení minimálně dvěma habilitovanými akademickými pracovníky, kteří byli jmenováni docentem v daném nebo příbuzném oboru, b) v případě řízení ke jmenování profesorem minimálně jedním pracovníkem, který byl jmenován profesorem v daném nebo příbuzném oboru a jedním habilitovaným pracovníkem, jmenovaným docentem v daném nebo příbuzném oboru. Údaje o pracovnících zajišťujících obor habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem se uvádějí v přílohách F-I a F-V žádosti o akreditaci.

3.2 Posuzuje se, zda pracovníci zajišťující obor vykazují odpovídající vědeckou nebo uměleckou činnost za posledních 5 let související s oborem habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem (posuzuje se 5 nejvýznamnějších výstupů za posledních 5 let). Podle povahy jednotlivých oborů řízení se jedná zejména o publikace ve impaktovaných časopisech, v recenzovaných odborných časopisech, o monografie, o zvané plenární přednášky na zahraničních konferencích, v uměleckých oborech pak o odpovídající umělecká díla. Údaje o publikační činnosti pracovníků zajišťujících obor habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem se uvádějí v příloze F-V žádosti o akreditaci.

3.3 Pracovníci zajišťující obor habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem musí splňovat podmínku, že u nich lze předpokládat vzdělávací a vědecké nebo umělecké působení na dané vysoké škole v daném oboru řízení nejméně po dobu platnosti akreditace. Posuzuje se, zda věková struktura pracovníků zajišťujících obor habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem je přiměřená z hlediska zajištění oboru po dobu, na kterou lze předpokládat udělení akreditace, tj. zda je obor zajištěn pracovníky s perspektivou další

vzdělávací a vědecké nebo umělecké činnosti. Tato skutečnost vyplývá zejména z údajů uvedených v příloze F-V žádosti o akreditaci.

3.4 Pracovníci zajišťující obor habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem musí na vysoké škole působit jako akademičtí pracovníci na základně pracovního nebo služebního poměru (jiný typ pracovně právního vztahu, např. na základě dohody o pracovní činnosti či dohody o provedení práce není přípustný) s pracovním úvazkem minimálně 24 hodin/týdně. V případě, že obor řízení má být uskutečňován na součásti vysoké školy, vztahuje se zmíněná podmínka na působení uvedených pracovníků na této součásti.

Uzavírá-li vysoká škola s akademickými pracovníky smlouvy na dobu určitou, lze jako záruku personálního zabezpečení akceptovat prohlášení vysoké školy, že pracovní smlouvy budou prodlouženy tak, aby bylo zajištěno odpovídající personální zabezpečení oboru řízení.

Při posuzování personálního zabezpečení oboru habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem se neberou v úvahu akademičtí pracovníci, u nichž celková výše všech pracovních nebo služebních poměrů, připadajících na činnost akademického pracovníka na vysokých školách (tj. vysoké škole, která žádá o akreditaci oboru řízení, a všech dalších vysokých školách, na kterých má dotýčný uzavřen pracovní nebo služební poměr, včetně poskytovatelů zahraničního vysokoškolského vzdělání na území České republiky) přesáhne 1,5 násobek plného pracovního úvazku (tj. 60 hodin/ týdně), a to na žádné z vysokých škol, na kterých působí.

Případné další pracovní nebo služební poměry akademického pracovníka sjednané na dobu nejvýše jednoho roku s rozsahem týdenní pracovní doby nepřesahující 0,2 násobek plného pracovního úvazku, tj. 8 hodin/týdně, se při posuzování požadavků na délku týdenní pracovní doby akademického pracovníka nezohledňují.

V případě oboru habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem zdravotnického zaměření se požadavky na délku týdenní pracovní doby akademických pracovníků považují za splněné i tehdy, jestliže lze těmito požadavky stanovené délky pracovní doby dosáhnout tím, že se k délce týdenní pracovní doby akademického pracovníka na vysoké škole přičte délka týdenní pracovní doby této osoby daná jejím pracovním poměrem k fakultní nemocnici nebo k jinému zdravotnickému zařízení, se kterým má vysoká škola uzavřenu smlouvu o spolupráci při zajištění klinické a praktické výuky nebo výzkumné a vývojové činnosti. Úvazky na vysoké škole, která o akreditaci studijního programu žádá, a na smluvním zdravotnickém zařízení se tak pro účely posuzování personálního zabezpečení oboru řízení sčítají.

Údaje o výši pracovních úvazků pracovníků zajišťujících obor habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem se uvádějí v příloze F-V žádosti o akreditaci. Výši jejich pracovních úvazků lze ověřit v Registru docentů a profesorů.

3.5 Pracovníci zajišťující obor habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem nesmí zajišťovat obory habilitačního řízení ani obory řízení ke jmenování profesorem na jiné vysoké škole.

Odborní asistenti s perspektivou habilitace

3.6 Na vysoké škole musí působit přiměřené množství odborných asistentů s odpovídající vzdělávací a vědeckou nebo uměleckou činností a s perspektivou habilitace v daném nebo příbuzném oboru. V případě, že obor habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem má být uskutečňován na součásti vysoké školy, vztahuje se tato podmínka na působení uvedených odborných asistentů na této součásti. Posuzuje se, zda je vysokou školou uvedený předpoklad zahájení habilitačního řízení u těchto odborných asistentů reálný. Údaje o odborných asistentech s odpovídající vzdělávací a vědeckou nebo uměleckou činností a s perspektivou habilitace v daném nebo příbuzném oboru se uvádějí v přílohách F-II a F-V žádosti o akreditaci

Členové vědecké nebo umělecké rady

3.7 Ve vědecké nebo umělecké radě vysoké školy musí působit nejméně dva členové, kteří jsou významnými odborníky v daném oboru habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem, případně v oboru habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem, který svým zaměřením odpovídá stejné oblasti vzdělávání, v rámci které je uskutečňován doktorský studijní program uváděný v části E žádosti o akreditaci. V případě, že obor habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem má být uskutečňován na součásti vysoké školy, musí také ve vědecké nebo umělecké radě součásti vysoké školy působit nejméně dva členové splňující výše uvedené charakteristiky. U těchto členů vědecké nebo umělecké rady, splňujících výše uvedené charakteristiky se pak dále posuzuje zejména dosažená odbornost, zaměření vědecké nebo umělecké činnosti a její kvalita (tj. podle povahy jednotlivých oblastí, typu a profilu studijního programu zejména publikace v impaktovaných časopisech, recenzovaných odborných časopisech, monografie a působení v praxi; v uměleckých studijních programech odpovídající umělecká díla), a zda tato činnost souvisí s oborem habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem, případně oborem příbuzným, odpovídajícím stejné oblasti vzdělání. Údaje o uvedených členech vědecké nebo umělecké rady se uvádějí v přílohách F-III a F-V žádosti o akreditaci, má-li být obor habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem uskutečňován na vysoké škole, a přílohách F-III, F-IV a F-V žádosti o akreditaci, má-li být obor habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem uskutečňován také na součásti vysoké školy. Odkaz na úplné složení vědecké nebo umělecké rady se uvádí v části F-III, respektive F-IV žádosti o akreditaci.

Hodnocení nezbytného personálního a dalšího zabezpečení a rozvoje oboru řízení

Součástí žádosti je hodnocení nezbytného personálního a dalšího zabezpečení oboru habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem a jeho rozvoje. Tedy jsou-li například vytvořeny předpoklady pro personální zabezpečení oboru po dobu akreditace.

Posuzuje se, zda vysoká škola je schopna kriticky zhodnotit stávající personální a další zabezpečení oboru habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem a adekvátně konkretizovat strategii jeho dalšího rozvoje.

Hodnocení nezbytného personálního zabezpečení a rozvoje oboru řízení se uvádí v příloze G-I žádosti o akreditaci.

Popis systému zajišťování kvality vzdělávací a tvůrčí činnosti

Součástí žádosti je popis systému zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností vysoké školy.

Posuzuje se, zda vysoká škola má zavedený vnitřní systém hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností vysoké školy, zda je tento systém jako celek funkční, a zda hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností jsou prováděna pravidelně.

Popis systému zajišťování kvality vzdělávací a tvůrčí činnosti se uvádí v příloze G-II žádosti o akreditaci.